

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

de løbende udgifter, indtil de fornødne beregninger er foretaget, så statens tilskud kan udbetales.

Jeg vil gerne i forbindelse hermed overfor ministeren fremføre et synspunkt, som jeg ikke sjældent møder i friskolekredse: at statstilskuddet — ikke til nye skoler, men til friskolerne i almindelighed — udbetales for sent. Såvidt jeg har forstået, udbetales statstilskuddet til skolerne ad to gange, et forskud om sommeren og resten på et noget senere tidspunkt. Det er den sidste udbetaling, man klager over trækker meget længe ud, og det volder ofte skolerne store vanskeligheder at tilvejebringe den nødvendige driftskapital. Jeg tror, det var ønskeligt, om ministeren kunne oplyse noget om, hvordan det forholder sig. Det er muligt, at friskolerne har nogen skyld, når det undertiden trækker ud, før resttilskuddet udbetales, fordi der er nogle skoler, der ikke indsender deres opgørelse og indberetning til ministeriet indenfor de fastsatte frister. Da den endelige opgørelse fra ministeriet ikke kan foretages, før samtlige indberetninger foreligger, bliver de efterladende skoler skyld i, at restbeløbet kommer så sent ud til alle skoler. Jeg vil gerne høre ministerens udtalelse herom. Hvis det forholder sig sådan, at det er nogle enkelte skolers forsømmelighed, der er skyld i, at statstilskuddet udbetales så sent, må kritikken fra friskolekredse rettes mod disse skoler og ikke mod administrationen. Er det i ministeriet, udbetalingen af tilskuddet forsinkes, vil jeg bede ministeren drage omsorg for, at dette ændres. Med de betydelige beløb, der i vor tid kræves til en skoles drift, er det berettiget, når skolerne fremsætter ønske om at få det offentlige tilskud udbetalt, så snart det nødvendige regnskabsgrundlag foreligger. Efter det kendskab, jeg har til undervisningsministeriets embedsmænd, føler jeg mig overbevist om, at der fra ministeriets side bliver gjort, hvad der kan gøres for at imødekomme skolerne også på det område, jeg her har draget frem. Jeg henstiller altså til ministeren, at det overfor offentligheden oplyses, hvem der er skyld i, at restbeløbet af statstilskuddet udbetales så sent, og om der er mulighed for at foretage ændringer, som kan føre til en lettelse og skaffe skolerne de nødvendige driftsmidler, som de for tiden mange steder

har vanskeligt ved at skaffe tilveje på anden måde. Også af hensyn til skolernes stilling overfor ministeriet tror jeg, det vil være ønskeligt, at der skabes klarhed over, hvorfor restbeløbet ikke udbetales før.

Om friskolens betydning indenfor dansk skolevæsen har jeg fornylig ved behandlingen af grundlovsforslaget her i tinget sagt min mening. Disse skoler har en mission indenfor vort skolevæsen, en mission, som er af betydelig værdi, og det er naturligt, at staten lovgivningsmæssigt giver disse skoler rimelige og gode arbejdsvilkår. Det mener jeg også staten gør gennem den lovgivning, vi har; og den forbedring, det foreliggende lovforslag indebærer, mener jeg er en naturlig udbygning af lovgivningen på et skoleområde, som fortjener at få den økonomiske tryghed, der er nødvendig i ethvert arbejde og også for de mennesker, der skal arbejde i disse skoler.

Den danske friskole har haft og har endnu afgørende betydning for dansk skolevæsen og for det liv, der leves i skolen. De tanker, der kommer frem vedrørende skolen og undervisningen, trives og vokser i friskolerne bedre end de fleste andre steder. Derfor må vi skaffe den frie børneskole i Danmark gode arbejdsvilkår, og det er det foreliggende forslag med til. Det hilser jeg med glæde, og jeg kan tilsige ministeren mit partis medvirken til lovforslagets gennemførelse i denne rigsdags-samling.

Evald Christensen: Det har glædet mig meget at høre de udtalelser, der er faldet. Særlig det ærede medlem hr. Bomholt har på en smuk og god måde båret tanker frem, som jeg som tilhænger af det forslag, der ligger på bordet, kun kan sige tak for.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger om lovforslaget i almindelighed. Det har min varmeste tilslutning, at friskolen ikke blot får lov at være til, men også får sådanne kår økonomisk, at den kan klare det krav, der stilles til den: at den skal stå mål med den offentlige folkeskole med hensyn til at meddele børnene kundskaber, så de i så henseende kan stå mål med børnene i den offentlige skole. Det er imidlertid kun den ene side af sagen. Der er for mig en mere væsentlig side, og det er den, at vor skole ikke må ensrettes, heller ikke på den måde, at alle børn skal gå i samme skole, i den offentlige folke-